

Motion till riksdagen 2005/06:Sk274

av **Hillevi Engström (m)**

Skatteavdrag för hushållsnära tjänster

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att införa ett skatteavdrag för hushållsnära tjänster liknande den finska modellen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att som ett första steg låta även hushållstjänster omfattas av det s.k. ROT-avdraget.

Motivering

Med vardagen följer också de vardagliga bekymren och problemen. För dem som är lyckligt lottade att ha ett arbete att gå till, innebär vardagen en ständig kamp mot klockan. Det är svårt, nära omöjligt, att få ekvationen att gå ihop. Lämna på dagis/skola, göra bra ifrån sig på arbetet, planera mat, handla mat, laga mat, diska, plocka undan, skjutsa till aktiviteter, läsa läxor, tvätta, vika tvätt, lägga in tvätt, stryka m.m. På helgerna måste andra sysslor utföras som att röja i bostaden, städa, klippa gräs, putsa fönster och göra nödvändiga underhåll. Dessutom finns egna krav och behov av att träna och hålla kroppen i trim, umgås med vänner, planera och kanske hinna med att odla relationen med sin kära. Många människor känner att de håller på att stressa ihjäl sig. Det är inte alls märkligt att Sverige har högsta andelen utbrända människor, trots att vi är ett av världens friskaste folk. Det är inte konstigt att Sverige har den högsta andelen skilsmässor och separationer. Det är inte förvånande – men det är oacceptabelt!

En av orsakerna till den höga andelen separationer står att finna i att människor har för lite tid. För lite tid för varandra. När stressen ökar, tvingas man att prioritera vad som måste göras. Att prioritera innebär att välja bort, och ofta och kanske oundvikligt drabbas umgänget med dem som står närmast. Människor är så upptagna med alla "måsten" att de inte hinner med varandra. Ytterst drabbas barnen, framför allt relationsmässigt men även ekonomiskt.

Fel! Okänt namn på

Det finns många åtgärder som samhället nu måste införa för att underlätta människors vardag. En av dem är ett införande av ett skatteavdrag för hushållstjänster. Kostnaderna för hushållsarbete måste göras avdragsgilla. Ett första steg är att jämställa hushållstjänster med de tjänster som omfattas av det tidigare s.k. ROT-avdraget (reparation, om- och tillbyggnad). Denna skatte-subvention gynnade verksamheter/uppgifter som traditionellt utförs av män. Detta är inte en jämställd politik.

Enligt en Sifundersökning (2004) kan mer än varannan svensk tänka sig att betala en utomstående person eller ett företag för att få hjälp med hemservice som städning, tvätt och strykning. Mest positiva till hemservice-tjänster är kvinnor över 65 år. Det är inte förvånande – det är ju ofta dessa kvinnor som utfört det obetalda hushållsarbetet och vet både omfattningen och vad det kostat dem i form av slit, hälsa och lägre pension m.m. I den åldersgruppen är sex av tio villiga att betala för hushållstjänster.

I Finland finns sedan flera år ett hushållsavdrag som inget parti planerar eller vill ta bort. Avdragets maxibelopp är i dag 1 150 euro för den person som vill ha en tjänst utförd. Man har rätt att dra av 60 % av kostnaden för arbetet. Sedvanligt hushållsarbete, omsorgs- och vårdarbete är avdragsgillt om det utförts i den skattskyldiges bostad. Avdraget kan även utnyttjas för underhålls- och ombyggnadsarbeten i bostaden. I Finland har denna reform inneburit att människor får mer tid över för varandra och därmed troligen mår mycket bättre. Därutöver finns en mängd samhällsekonomiska vinster:

- En tidigare grå sektor har blivit vit.
- Flera nya företag i södra Finland har startats.
- 100 000-tals medborgare (av 5 miljoner) använder möjligheten, framför allt barnfamiljer.
- 10 000-tals nya heltidsarbeten har skapats.
- Tidigare svart arbetskraft har fått tillgång till välfärdssystem, försäkringar och pension.
- Skatteinkomsterna har ökat.
- Utbetalningar av bidrag har minskat.

I Finland har man även noterat att avdragsmöjligheten ändrat inställningen till att totalt sett köpa olika tjänster, i stället för att utföra arbetet själv. Även om avdragsmöjligheten redan är utnyttjad, så har tankemönstret ändrats. En annan, bättre inställning till värdet av garanti, konsumentskydd och försäkring har lett till en förändrad och minskad benägenhet att anlita svart arbetskraft över huvud taget.

När t.o.m. en del mer insiktsfulla socialdemokrater i dag ändrat inställning och är förespråkare för denna välfärdsreform är tiden mogen att gå från ord till handling.

Stockholm den 26 september 2005

Hillevi Engström (m)